

VAKGROEP EXPERIMENTELE PSYCHOLOGIE

Maaïke Callens, Wim Tops, Michaël Stevens, en Marc Brysbaert

SLAAGKANSEN EN PREDICTOREN BIJ STUDENTEN MET DYSLEXIE IN HET HOGER ONDERWIJS

Introductie

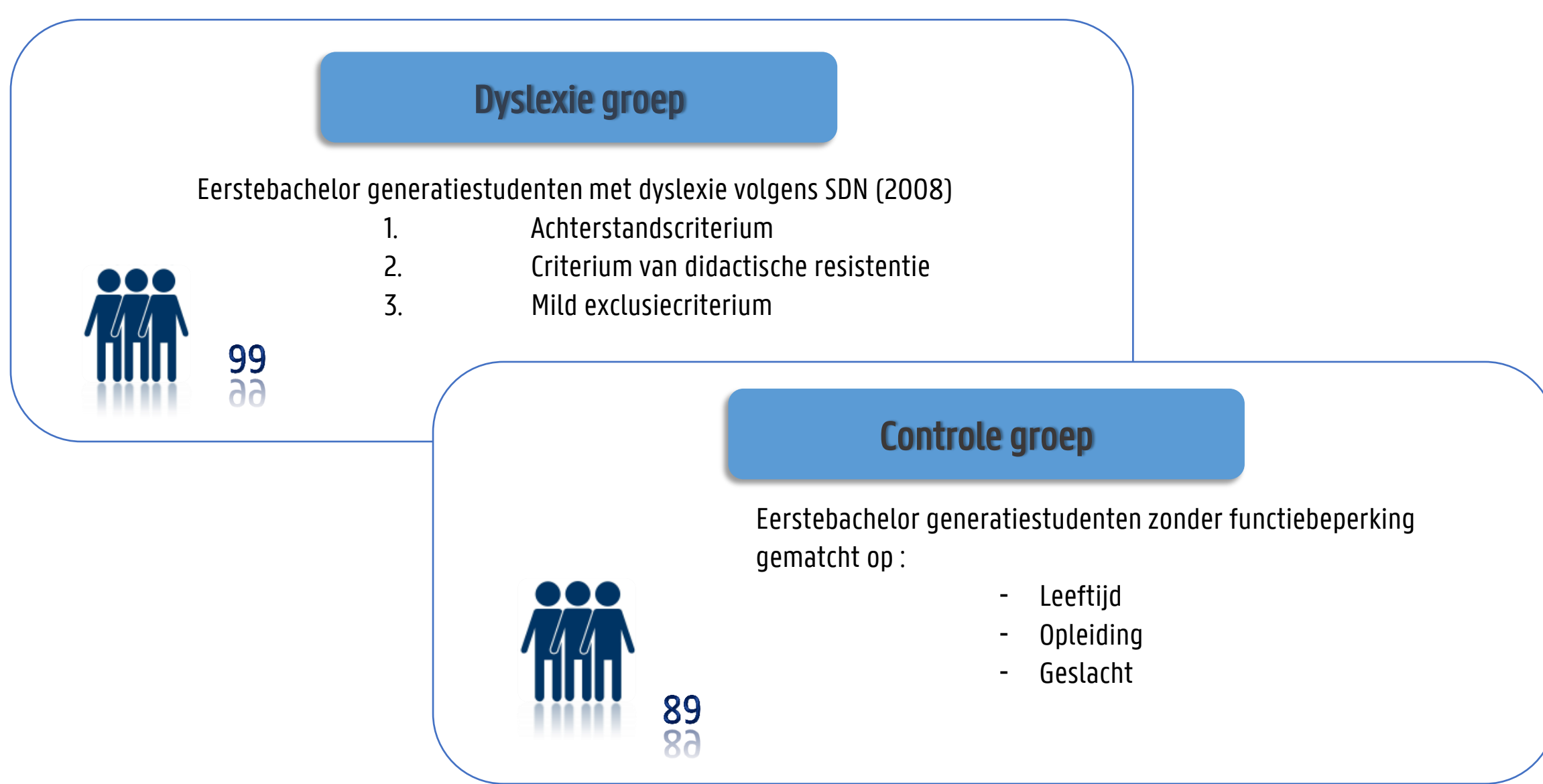
- Aantal studenten met dyslexie in HO ↑, prevalentie geschat op 2 à 3 %
- Studenten met een leerstoornis zijn extra belast gezien het belang lees- en schrijfvaardigheden in HO en de aanwezige geassocieerde problemen (o.a. tempo, werkgeheugen, rekenen)
- Studies bij studenten met dyslexie vanuit master-apprentice model (UK/US) geven aan dat er geen verschillen zijn met studenten zonder dyslexie => niet generaliseerbaar door grote verschillen in onderwijsstelsel (strikte ingangscriteria, verschillen in cut-off scores en definiëring, hoge inschrijvingsgelden) => geen data over Vlaamse studenten met dyslexie
- Beïnvloedende factoren (= predictoren) op academische prestatie (AP) bij studeren in hoger onderwijs: familiale en achtergrondfactoren (SES, geslacht, leeftijd, intelligentie, vooropleiding, persoonlijkheid, studeervaardigheden, motivationele factoren)
- Predictoren voor studenten met dyslexie vanuit master-apprentice model (UK/US) of Europees onderwijsmodel: weinig informatie voorhanden

Onderzoeksvragen

1. Heeft het hebben van dyslexie een invloed op de academische prestatie van studenten binnen de huidige onderwijscontext? => vergelijken van aantallen + GLM modellen met dyslexie als predictor voor behalen van een diploma, # bisjaren en veranderen van studie
2. Welke individuele factoren dragen bij tot succes in het hoger onderwijs bij studenten met dyslexie? => GLM modellen voor behalen van een diploma, # bisjaren en veranderen van studie bij studenten met dyslexie

Methode

Participanten

Instrumenten

Kaufman Adolescent and Adult Intelligence Test: Nederlandstalige vertaling (KAIT; Dekker, Dekker, & Mulder, 2004)
NEO-Personality Inventory: Nederlandse vertaling (NEO-PI-R; Hoekstra, Ormel, & de Fruyt, 2007)
Learning Attitudes and Study Strategies: Nederlandse vertaling (LASSI; Lacante & Lens, 2005)

Resultaten onderzoeksvraag 1

Vergelijking van aantallen (Chi-square)
Survivalanalyse (Cox proportional Hazard)

Variabele	Controle %	Dyslexie %	p
Behalen eindexamen	86%	77%	.172
Aantal bisjaren	0,53	0,85	.017
Veranderd voor afstuderen	17%	32%	.023

Modelbouw (GLM, Poisson) voor behalen diploma met predictor dyslexie en controlevariabelen SES, comorbiditeit, IQ, NEO-PI, LASSI

	Estimate β	Std error	Z value
Intercept	-8.738	2.401	-3.639***
Dyslexie	-0.618	0.436	-1.418
Neo altruïsme	0.042	0.013	3.171***
Lassitijdbeheer	0.179	0.048	0.0002***

Modelbouw (GLM, Poisson) voor aantal bisjaren met predictor dyslexie en controlevariabelen SES, comorbiditeit, IQ, NEO-PI, LASSI

	Estimate β	Std error	Z value
Intercept	2.999	0.740	4.052***
Dyslexie	0.476	0.199	2.388**
Neoconscientieusheid	-0.013	0.006	-2.083**
Lassitijdbeheer	-0.066	0.025	0.009***

Modelbouw (GLM, Poisson) voor veranderen van opleiding met predictor dyslexie en controlevariabelen SES, comorbiditeit, IQ, NEO-PI, LASSI

	Estimate β	Std error	Z value
Intercept	1.481	1.438	1.030
Dyslexie	0.875	0.384	2.270**
PB of AB	1.664	0.485	3.428***
SO (ASO/ander)	0.998	0.494	0.043**
Neoconscientieusheid	-0.030	0.010	0.003***

Noot: * p ≤ .05, ** p ≤ .01, *** p ≤ .001

Resultaten variabelen

		Controle groep	Dyslexie groep	p	d
SES vader	Lager SO	3 (3.37%)	7 (7.07%)	.59	/
	Hoger SO	37 (41.57%)	36 (36.36%)		
	Hogeschool	27 (30.34%)	30 (30.30%)		
SES moeder	Universiteit	15 (16.85%)	22 (22.22%)	.047	/
	Ontbrekend	7 (7.87%)	4 (4.04%)		
	Lager SO	4 (4.49%)	4 (4.04%)		
Geslacht	Hoger SO	32 (35.96%)	35 (35.35%)	.73	/
	Hogeschool	41 (46.07%)	40 (40.40%)		
	Universiteit	5 (5.62%)	18 (18.18%)		
Comorbiditeit	Ontbrekend	7 (7.86%)	2 (2.02%)	/	/
	Man	40 (44.95%)	41 (41.41%)		
Diploma SO	Vrouw	49 (55.05%)	58 (58.59%)	/	/
	ASO	60 (67.42%)	49 (49.49%)		
Bachelor	TSO	26 (29.21%)	40 (40.40%)	.02	/
	KSO	1 (1.12%)	6 (6.06%)		
	BSO	2 (2.25%)	4 (4.04%)		
Leefstijl	Professionele	52 (58.43%)	62 (62.62%)	.067	/
	Academische	37 (41.57%)	37 (37.37%)		
Leefstijl	Academische	19.02 (0.61)	19.23 (1.00)	.08	-0.25
	Professionele	111.48 (9.09)	106.66 (8.1)		
Gekristalliseerde intelligentie	Vloeiende intelligentie	107.38 (10.43)	105.51 (11.00)	<.001	0.56
	Neo-PI-R	167.89 (20.17)	165.36 (18.70)		
LASSI	Extraversie	167.96 (17.24)	167.86 (16.72)	.969	0.01
	Openheid	165.07 (14.93)	165.61 (19.63)		
LASSI	Altruïsme	149.92 (19.49)	147.00 (19.78)	.310	0.15
	Neuroticisme	151.08 (20.63)	152.23 (20.36)		
LASSI	Conscientieusheid	32.20 (3.76)	31.00 (4.26)	.042	0.30
	Attitude	26.91 (4.29)	27.5 (5.01)		
LASSI	Motivatie	22.94 (5.47)	23.07 (5.44)	.873	-0.02
	Tijdsbeheer	26.27 (5.63)	24.70 (5.08)		
LASSI	Faalangst	24.64 (5.15)	24.88 (4.88)	.747	-0.05
	Concentratie	27.78 (4.57)	29.11 (4.47)		
LASSI	Informatie	17.33 (3.37)	16.84 (3.13)	.305	0.15
	Hoofddeed	25.69 (4.15)	24.99 (4.38)		
LASSI	Studietechniek	23.97 (4.57)	24.09 (3.77)	.839	-0.03
	Zelftesting	29.47 (4.22)	26.76 (4.25)		
LASSI	Teststrategie			<.000	0.64

Resultaten onderzoeksvraag 2

Modelbouw (GLM, Poisson) voor behalen diploma met predictor EN SES, comorbiditeit, IQ, NEO-PI, LASSI in de groep dyslexie

	Estimate β	Std error	Z value
Intercept	-1.088	3.273	-0.332
Comorbiditeit	-0.839	0.676	-1.242
Neo Extraversie	-0.59	0.020	-2.951**
Neo Altruïsme	0.076	0.020	3.844***

Modelbouw (GLM, Poisson) voor behalen diploma met predictor EN SES, comorbiditeit, IQ, NEO-PI, LASSI in de groep dyslexie

	Estimate β	Std error	Z value
Intercept	2.126	1.138	1.868
Comorbiditeit	0.048	0.316	0.152
Neo Conscientieusheid	-0.026	0.007	-4.041***
Lassi hoofddeed	0.105	0.041	2.578**

Modelbouw (GLM, Poisson) voor behalen diploma met predictor EN SES, comorbiditeit, IQ, NEO-PI, LASSI in de groep dyslexie

	Estimate β	Std error	Z value
Intercept	2.054	2.068	0.993
Comorbiditeit	-0.407	0.614	-0.663
PB of AB	2.055	0.698	2.945**
SO (ASO/ander)	1.853	0.705	2.627**
Neoconscientieusheid	-0.031	0.013	-2.367*

Noot: * p ≤ .05, ** p ≤ .01, *** p ≤ .001

CONCLUSIES

- Studenten met dyslexie rapporteren een slechtere attitude tov studeren, het gebruik van minder diepgaande studiestrategieën, minder goede testvoorbereiding en meer faalangst
- Bij studies in HO zijn conscientieusheid (organisatie, doorzetting en doelgericht gedrag) en tijdsmanagement en de gerichtheid op anderen meebepalend voor academisch succes
- Studenten met dyslexie hebben evenveel kans op het behalen van een diploma HO maar ze hebben wel meer kans op bisjaren en op het veranderen van opleiding tijdens de studies
- Belangrijke predictoren voor behalen van een diploma bij studenten met dyslexie zijn de gerichtheid op anderen en de buitenwereld
- Belangrijke predictoren voor aantal bisjaren bij studenten met dyslexie zijn organisatie, doorzetting en doelgericht gedrag tov studies en het kunnen scheiden van hoofd- en bijzaken bij het studeren
- Belangrijke predictoren voor verandering van opleiding bij studenten met dyslexie zijn conscientieusheid, geen ASO diploma, en starten in een

PRAKTISCHE IMPLICATIES

Algemeen

- Sensibilisering en begeleiding bij organisatie, doorzetting en doelgericht gedrag tov studies en tijdsmanagement
 - Sensibilisering op het belang van contact met medestudenten en gerichtheid op de buitenwereld
 - Voorbereidingscursussen bij TSO, KSO, BSO studenten op HO
- #### Studenten met dyslexie
- Geruststelling van studenten met dyslexie over succes in HO
 - Sensibilisering van de studenten met dyslexie op bisjaren (studiespreiding)
 - Meer begeleiding in studiekeuze zou studieduur kunnen verkorten
 - Aandacht voor emotioneel welbevinden bij studenten met dyslexie in HO
 - Begeleiding bij studievaardigheden